

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. S.**, zast. JUDr. Zdeňkou Mikovou, advokátkou, se sídlem Kalefova 404/15, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2023, č. j. 064356/2022/KUSK, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2024, č. j. 51 A 25/2023-107.

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Magistrát města Mladá Boleslav (dále též „orgán ochrany ZPF“) rozhodnutím ze dne 28. 6. 2022, č. j. 82118/2022/OPLOO/PaBo (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), stanovil žalobci odvod ve výši 10.823.393 Kč za trvalé odnětí zemědělské půdy na pozemku parc. č. X v katastrálním území J. V. o výměře 0,6314 ha za účelem stavby veřejně přístupné účelové komunikace.

[2] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalovaný se zcela ztotožnil se závěrem orgánu ochrany ZPF, že zábor zemědělské půdy za účelem výstavby účelové komunikace podléhá odvodu podle § 11 zákona o ochraně ZPF.

[3] Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou. Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 11. 2023, č. j. 51 A 25/2023-66, napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Uvedený rozsudek krajského soudu ze dne 14. 11. 2023 byl na základě kasační stížnosti žalovaného zrušen rozsudkem NSS ze dne 20. 6. 2024, č. j. 4 As 383/2023-23. NSS shledal, že napadené rozhodnutí netrpí nepřezkoumatelností, neboť je z něj zřejmé, jaké důvody žalovaného vedly k vyměření odvodů za odnětí půdy ze ZPF.

[4] Shora uvedeným rozsudkem Krajský soud v Praze žalobě opět vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž požádal o přiznání odkladného účinku. Tento návrh odůvodnil tím, že v projednávané věci jde o odvod poplatku ve výši 10.823.393 Kč za trvalé odnětí zemědělské půdy. Podle § 11b odst. 5 zákona o ochraně ZPF je odvod z 55 % příjmem státního rozpočtu, z 15 % příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí České republiky a z 30 % příjmem rozpočtu obce, na jejímž území se odňatá zemědělská půda nachází. Vracení odvodu, tedy výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí se tak přímo dotkne práv třetích osob, které nejsou účastníky tohoto řízení, a těmto třetím osobám tím hrozí nepoměrně větší újma než žalobci. Ochrana zemědělského půdního fondu je důležitým veřejným zájmem.

[6] Žalobce ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že tvrzení stěžovatele jsou zcestná a zavádějící. Stěžovatel uvedl, že na základě napadeného rozsudku jsou vyjmenované instituce povinny vracet finanční prostředky. Předmětné finanční prostředky však již byly příslušné orgány povinny vrátit v roce 2023 a také tak v prosinci 2023 učinily, a to jak Státní fond životního prostředí, tak Celní úřad, tak obec Jizerní Vtelno, k čemuž žalobce odkazuje na rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj ze dne 27. 11. 2023, č. j. 505655/2023-610000-41. Veřejný zájem žalobce vidí v tom, aby obec dodržovala, co slíbila a stěžovatel se řídil skutečným stavem věci.

[7] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž za tím účelem přiměřeně užije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. je k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a současně přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Návrh stěžovatele, který je správním orgánem, je třeba hodnotit ve světle názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006-49, č. 1255/2007 Sb. NSS: *„S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě.“* V citovaném rozhodnutí rozšířený senát příkladmo uvádí jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku. Toto rozšířený senát dále potvrdil v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS.

[9] Nejvyšší správní soud dále stejně jako např. v usnesení ze dne 15. 7. 2009, č. j. 6 Ads 87/2009-49, upozorňuje, že institut odkladného účinku je primárně spjat s žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. Postavení žalovaného správního orgánu, jemuž soudní řád správní přiznal legitimaci podat kasační stížnost jako orgánu moci výkonné, spíše nasvědčuje tomu, že poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu se vyjadřuje zájem na

pokračování

efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutno nazírat i na otázku odkladného účinku kasační stížnosti.

[10] Výše uvedené plně koresponduje se zákonnou úpravou možností přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. za přiměřeného použití ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., které umožňuje přiznat odkladný účinek na návrh žalobce. Z textu posledně uvedeného ustanovení, konkrétně ze slovního spojení „na návrh žalobce“, je možno usuzovat, že odkladný účinek bude zpravidla přiznáván na návrh osoby, která se domáhá ochrany svých veřejných subjektivních práv v postavení žalobce proti správnímu orgánu v postavení žalovaného. Přiznání odkladného účinku na návrh stěžovatele, který je jako správní orgán v postavení žalovaného, bude tedy připadat v úvahu pouze ve výjimečných případech.

[11] Dále je nutno podotknout, že sama kasační stížnost je opravným prostředkem mimořádným, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku pravomocného rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí soudů. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, pak by zákonodárce musel zcela změnit koncepci správního soudnictví a vyloučit právní moc rozhodnutí krajských soudů. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce opsal slovy o nepoměrně větší újmě.

[12] Argumentaci stěžovatele, v níž poukazuje na nebezpečí vzniku újmy třetím osobám, které nejsou účastníky tohoto řízení, spočívající v povinnosti vrátit finanční prostředky, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, neboť tato skutečnost nezakládá stěžovateli újmu. Stěžovatel se nemůže dovolávat odkladného účinku s poukazem na postavení a práva jiných subjektů. Riziko vzniku újmy spočívající v povinnosti vrátit finanční prostředky navíc není stěžovatelem nijak blíže specifikováno a svým tvrzením jej vyvrací žalobce, jenž uvádí, že dotčené instituce mu finanční prostředky již navrátily v prosinci 2023.

[13] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v daném případě nejsou podmínky ustanovení § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. naplněny.

[14] Z důvodů uvedených proto Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2024

Mgr. Aleš Roztočil

předseda senátu